

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie**

Lublin, dnia 19 września 2011 r.

**Pan
Krzysztof Hetman
Marszałek Województwa Lubelskiego**

LLU-4101-15-01/2011
P/11/106

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli - Delegatura w Lublinie przeprowadziła w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubelskiego w Lublinie, zwanym dalej „Urzędem”, kontrolę wdrażania działań z zakresu gospodarowania rolniczymi zasobami wodnymi (GRZW), finansowanych przy udziale środków Unii Europejskiej². Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2004 r. do 30 czerwca 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 5 września 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Marszałkowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych uchybień, działania Urzędu w skontrolowanym zakresie.

¹ Dz. U. z 2007 r. nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427 ze zm.) delegował część zadań instytucji zarządzającej Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 samorządom województw, w tym dotyczących działania 125 *Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa - schemat II Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi*. ARiMR jako agencja płatnicza Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 na podstawie art. 6 rozporządzenia Rady (WE) nr 1290/2005 z dnia 21 czerwca 2005 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej (Dz. U. UE L 209 z 11.08.2005, s.1) delegowała również część swoich zadań samorządom województw, w tym dotyczących ww. działania. W ramach SPO *Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006*, w tym w zakresie działania 2.5 *Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi*, samorzady województw pełniły funkcję instytucji wdrażającej.

Ocenę tę uzasadnia: właściwe przygotowanie Urzędu do wykonywania delegowanych zadań instytucji zarządzającej i agencji płatniczej przy obsłudze działania GRZW, prawidłowa realizacja tych zadań, w tym przestrzeganie procedur przyjmowania i rozpatrywania wniosków o przyznanie pomocy oraz wniosków o płatność.

Uchybienia dotyczyły przypadków przekroczenia terminu wypłaty środków wskutek przedłużonej weryfikacji wniosków o płatność oraz nieterminowego przekazywania do Agencji Płatniczej prognozy wydatków i sprawozdań z realizacji działania GRZW.

1. Na bazie doświadczeń związanych z pełnieniem funkcji instytucji wdrażającej działanie GRZW w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego *Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006* Urząd został prawidłowo przygotowany do wykonywania zadań instytucji zarządzającej (delegowanych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi – dalej: MRiRW) i agencji płatniczej (delegowanych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – dalej: ARiMR) przy realizacji tego działania w ramach PROW 2007-2013.

Stosownie do postanowień § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 sierpnia 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu zadań instytucji zarządzającej wykonywanych przez niektóre podmioty jako zadania delegowane oraz sposobu ich wykonywania w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013³ Zarząd Województwa Lubelskiego uchwałą z dnia 16 września 2008 r. ustalił podział zadań i kompetencji na wszystkich poziomach struktury organizacyjnej Urzędu. Odpowiedzialność za wykonywanie tych zadań przypisał Departamentowi Koordynacji Programów Europejskich (DKPE), a w ramach tego Departamentu określił szczegółowe zadania poszczególnych oddziałów i stanowisk pracy. Spośród 69 osób zatrudnionych w DKPE działanie GRZW obsługiwało 28 osób (40,1%). Wszyscy ci pracownicy posiadali wyższe wykształcenie, a ich kompetencje i zadania zostały określone w indywidualnych zakresach czynności. Zapewniono też im możliwość uczestnictwa w odpowiednich szkoleniach. Przed podjęciem realizacji poszczególnych zadań z zakresu obsługi działania GRZW Zarząd Województwa przyjął do stosowania odpowiednie procedury postępowania. Późniejsze ich uzupełnienia, zmiany i aktualizacje wprowadzane były niezwłocznie po ich otrzymaniu z MRiRW oraz ARiMR.

W dniu 15.04.2009 r. Marszałek Województwa Lubelskiego przekazał Ministrowi RiRW deklarację gotowości do wdrożenia działania GRZW, zaś Prezesowi ARiMR deklarację gotowości do wykonywania zadań delegowanych przez Agencję Płatniczą.

Urząd nie uzyskał wsparcia informatycznego do obsługi działania GRZW. Dostarczony przez ARiMR system informatyczny OFSA nie obejmował tego działania. Urząd wykorzystywał do tego celu własne narzędzia systemowe.

2. Realizacja zadań instytucji zarządzającej przebiegała zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 czerwca 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa przez gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013⁴ (dalej: rozporządzenie GRZW).

W latach 2009-2011 (do 30 czerwca) Urząd przeprowadził trzy nabory wniosków o przyznanie pomocy w ramach działania GRZW, z zachowaniem wymogów określonych w § 6 rozporządzenia GRZW. W ramach tych naborów przyjął od Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych (WZMiUW) 21 wniosków o przyznanie pomocy, z czego jeden wniosek został przez beneficjenta wycofany z powodu braku środków na sfinansowanie kosztów VAT, a 20 wniosków zostało zweryfikowanych pozytywnie. Dwa z zakwalifikowanych do realizacji wniosków zostały przez beneficjenta wycofane przed wydaniem decyzji o przyznaniu pomocy (w jednym przypadku najtańsza oferta uzyskana w postępowaniu przetargowym była droższa od kwoty, jaką WZMiUW mógł przeznaczyć na realizację zamówienia, a w drugim – zadanie sfinansowano z innych źródeł). Jedna z 18 wydanych decyzji o przyznaniu pomocy została unieważniona z powodu finansowania zadania z innych źródeł. Ostatecznie, na dzień 30.06.2011 r., wydanych było 17 decyzji o przyznaniu pomocy na budowę lub remont urządzeń melioracji wodnych podstawowych, na łączną kwotę 79.235.011 zł, co stanowiło 68,5% limitu środków przyznanych dla województwa lubelskiego rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie podziału środków PROW na lata 2007-2013⁵ (26.375.800 euro o równowartości 115.631.507 zł). Według wyjaśnienia dyrektora DKPE dwa kolejne nabory wniosków, planowane na IV kwartał 2011 r. i na 2012 r., zapewnią pełne wykorzystanie przyznanego limitu środków.

Badanie dziesięciu decyzji o przyznaniu pomocy wykazało, że zostały one wydane z zastosowaniem obowiązującego wzoru i zawierały wymagane elementy wymienione w § 12 ust. 1a rozporządzenia GRZW.

3. Do dnia 30.06.2011 r. Urząd otrzymał od WZMiUW dziewięć wniosków o płatność dotyczących dziewięciu zadań, z których jedno realizowano jako jednoetapowe, a osiem - w dwóch etapach. Zadania te dotyczyły głównie modernizacji bądź rozbudowy wałów przeciwpowodziowych na rzece Wiśle i jej dopływach.

Wszystkie wnioski o płatność spełniały wymogi formalne określone w § 14 ust. 1, 4 i 5 rozporządzenia GRZW i po weryfikacji zostały do dnia 30.06.2011 r. zrealizowane na łączną kwotę 15.855.482 zł, w tym ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich 11.891.576 zł.

³ Dz. U nr 150, poz. 1067 ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 122, poz. 791 ze zm.

⁵ Dz. U. Nr 48, poz. 388 ze zm.

Analiza dokumentacji dziewięciu złożonych wniosków o płatność wykazała, że we wszystkich przypadkach przekazanie środków na rzecz Beneficjenta nastąpiło po przekroczeniu okresu trzech miesięcy od daty złożenia wniosków w Urzędzie, co stanowiło naruszenie przepisów § 15 ust. 1 rozporządzenia GRZW. Opóźnienia wynosiły od 5 do 72 dni i spowodowane były wydłużonym okresem weryfikacji wniosków (od dwóch miesięcy i osiemnastu dni do pięciu miesięcy i dziesięciu dni).

4. Uwagi NIK dotyczą stwierdzonych przypadków niedotrzymania terminów składania sprawozdawczości z realizacji zadań GRZW, określonych w § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 marca 2010 r. w sprawie zakresu sprawozdań dotyczących realizacji Programu Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 oraz trybu i terminów przekazywania tych sprawozdań⁶ oraz w procedurze KP-008 - Monitorowanie i sprawozdawczość.

Analiza terminowości przekazywania sprawozdań opracowanych w okresie od 01.12.2008 r. do 30.06.2011 r. wykazała, że dwa z trzech sprawozdań rocznych (za 2008 r. i 2009 r.) przesłano do ARiMR w wersji papierowej z opóźnieniem odpowiednio trzech oraz dziewięciu dni, a w wersji elektronicznej - jednego i dziewięciu dni. Z sześciu sprawozdań półrocznych jedno sprawozdanie w wersji papierowej przesłano z pięciodniowym opóźnieniem. Sprawozdania miesięczne przesyłano terminowo.

Uchybieniem były stwierdzone przypadki opóźnień w przekazywaniu do ARiMR okresowej i miesięcznej prognozy wydatków w ramach działania GRZW. Termin tego przekazu był udokumentowany w 11 przypadkach (z 45 analizowanych sprawozdań z tego zakresu) i w pięciu z nich prognozy przesłano z opóźnieniem wynoszącym od jednego do trzech dni. Przekazanie prognozy w wersji papierowej w 12 przypadkach (z 45 analizowanych) nastąpiło z opóźnieniem wynoszącym od 1 do 38 dni.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) terminowe przekazywanie do ARiMR obowiązujących sprawozdań oraz prognozy wydatków w ramach działania GRZW,
- 2) weryfikowanie wniosków o płatność i przekazywanie do ARiMR zleceń płatności w terminach umożliwiających Agencji wypłatę środków na rzecz Beneficjenta z zachowaniem przepisów rozporządzenia GRZW.

Najwyższa Izba Kontroli - Delegatura w Lublinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Marszałka w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia

⁶ Dz. U. Nr 56, poz. 346 ze zm.

pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.